

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ การวิจัย เรื่อง การนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างเครื่องและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขต จังหวัดร้อยเอ็ด รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๐๓ รูป/คน

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขต จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๘๒ รูป/คน

๓.๒.๓ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๒.๑.๑ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)^๑

$$\text{โดยคำนวณตามสูตร } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
 e = ระดับของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้
 N = ขนาดประชากร

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{100}{1 + 100(.05)^2} \\ N &= \frac{100}{1 + 100(.0025)} = \frac{100}{1.25} = 80 \end{aligned}$$

ดังนั้น ค่า $n = 80$ คน

๓.๒.๑.๒ การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างแทนจำนวนประชากร โดยที่แต่ละหน่วยของประชากรมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน มีวิธีการ ดังนี้ เมื่อจับสลากใบใดขึ้นมาแล้วบันทึกรายชื่อที่ถูกเลือกแล้วนำสลากใบนั้นใส่กลับคืน วิธีนี้ทำให้แต่ละคนมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน เรียกว่า Sampling with Replacement แต่ฉลากเก่าที่เคยจับได้จะมีโอกาสเกิดซ้ำทำให้ได้รายชื่อกลุ่มตัวอย่างซ้ำ อาจแก้ไขโดยการจดบันทึกรายชื่อที่เลือกมาเพียงครั้งเดียว ถ้าชื่อใดซ้ำก็ไม่ต้องจดบันทึกอีกจนครบกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 รูป/คน

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษามูลนิธิโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับหลักธรรม ๖ ประการคือ ด้านเมตตาภาวกรรม

^๑ ยุทธ ไกยวรรณ, พื้นฐานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๔), หน้า ๑๐๗.

ด้านเมตตาวจีกรรม ด้านเมตตามโนกรรม ด้านสาธารณโภคี ด้านสัสตัมัญญาตา ด้านทักขิณามัญญาตา ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามเกณฑ์การวัดของลินคอล์น (Likert) โดยแบ่งระดับของการวัดออกเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน^๒ ดังนี้

๕ หมายถึง การนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง การนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ อยู่ในระดับมาก

๓ หมายถึงการนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง

๒ หมายถึงการนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ อยู่ในระดับน้อย

๑ หมายถึง การนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Opened ended)

๓.๔ การสร้างเครื่องและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำรา วารสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสาราณียธรรม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิคอล์ (Likert) และผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิด ให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องวัตถุประสงค์ และตามศัพท์เฉพาะ เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

๓. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

๔. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน คือ

๑) รศ.ดร.ประจิตร มหาหิง อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒) รศ.ดร.เอกฉัตร จารุเมธีชน ผู้เชี่ยวชาญประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๐๐.

๓) ดร.ประยูร แสงใส อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

เพื่อตรวจพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of consistency) มีค่าความสอดคล้องระหว่าง ๐.๗๐-๑.๐๐ ซึ่งข้อมูลสามารถนำไปใช้ได้

๕. เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปเก็บข้อมูล

๖. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try – Out) กับบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ^๓ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ๐.๘๔

๗. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Item total correlation) ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ระหว่าง -.๓๐ ถึง -.๔๕ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

๘. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน ๓๐ ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

๙. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย นำเรียนผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

๒. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์

^๓ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (พิมพ์ครั้งที่ ๗ กรุงเทพมหานคร, ๒๕๔๕).

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง

๓. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ อายุ และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ ๒ เกี่ยวกับระดับการนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ต่อไปนี้

๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓. วิเคราะห์เปรียบเทียบการนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ โดยใช้ t-test (Independent samples)

๔. วิเคราะห์เปรียบเทียบการนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างก็ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

๕. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการนำหลักสาราณียธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

๓.๓ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

๑.๑ ค่า IOC (Index of item objective congruence)

๑.๒ ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power)

๑.๓ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

๒. สถิติพื้นฐาน

๒.๑ ค่าความถี่ (Frequency)

๒.๒ ค่าร้อยละ (Percentage)

๒.๓ ค่าเฉลี่ย (Mean)

๒.๔ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

๓. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

๓.๑ t-test (Independent samples)

๓.๒ F-test (One way ANOVA)